

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY STAWISKI W LATACH 2014-2016

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r., poz. 1446 z późn.zm.) nakłada obowiązek sporządzenia na okres 4 lat gminnego Programu opieki nad zabytkami. Program ten przyjmuje rada gminy, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Z realizacji programu burmistrz sporządza, co 2 lata, sprawozdanie, które przedstawia radzie gminy.

Program Opieki nad Zabytkami Gminy Stawiski na lata 2014 - 2017 został przyjęty Uchwałą NR L/268/14 Rady Miejskiej w Stawiskach z dnia 7 maja 2014 r. w sprawie uchwalenia Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Stawiski na lata 2014 – 2017.

Program zawiera zadania, jakie Gmina Stawiski ma zrealizować, a mianowicie:

1. Prowadzenie gminnej ewidencji zabytków;
2. Działania w zakresie odnowy zabytków;
3. Określenie zasad udostępniania zabytków w celach turystycznych;
4. Edukacja w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego;
5. Zagrożenia oraz sposoby ochrony zabytków w zależności od zagrożenia;
6. Wykaz zabytków nieruchomych ujętych w gminnej ewidencji zabytków Gminy Stawiski.

Wykaz zabytków nieruchomych ujętych w gminnej ewidencji zabytków Gminy Stawiski zawiera 58 pozycji.

Większość zabytków wymaga inwestowania i dokonywania remontów, które wydobędą wartość historyczną, artystyczną lub naukową, zabezpieczą zabytek i powstrzymają proces degradacji zabytku.

Na terenie gminy Stawiski występuje grodzisko wczesnośredniowieczne - obszar zabytkowy zachowany w stanie zadawalającym, gdzie w okresie sprawozdawczym, nie stwierdzono nowych zniszczeń i wykopów rabunkowych w ocenie stanu zachowania stanowiska archeologicznego. Teren w miarę potrzeb, po uzyskaniu decyzji Wojewódzkiego Konserwatora jest oczyszczany z porastających go zakrzewień. W okresie sprawozdawczym nie było takiej potrzeby.

Systematycznie sprzątane są cmentarze zabytkowe na terenie Gminy Stawiski, tj. „Płaszczatka”, cmentarz z okresu I wojny światowej w Karwowie oraz Cmentarz Karwowo -Konotopa. Prace mają na celu utrzymanie dotychczasowego stanu zabytków oraz stanu sanitarno - porządkowego na terenie zabytku oraz terenu wokół zabytku.

Gmina Stawiski systematycznie wspiera działania edukacyjne związane z tematyką opieki nad zabytkami oraz ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego i historycznego. W Biuletynie Informacji Publicznej umieszczane są informacje w ramach organizowanego Konkursu na najlepiej zachowany zabytek wiejskiego budownictwa drewnianego w województwie podlaskim.

W czerwcu 2014 roku zostały ukończone prace zadania pn. „Renowacja zabytkowej bramy w parku podworskim w Stawiskach”. Główne zadanie przewidziane w ramach

projektu polegało na renowacji słupów głównej bramy wjazdowej, które są elementem zabytkowego zespołu parkowego z drugiej połowy XIX wieku

Projekt realizowany był w ramach działania 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego PROW na lata 2007-2013. Całkowita wartość projektu: 34.320,46 zł, wysokość dofinansowania: 22.322,24 zł.

Gmina Stawiski podjęła też kroki ku zmianie „wyrazu” i dotychczasowego przesłania pomnika umiejscowionego w centrum głównego placu miasta Stawiski. Prezes Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu pozytywnie zatwierdził proponowane zmiany zapisu na pomniku, przy jednoczesnym pozostawieniu jego dotychczasowego kształtu. Zatwierdzony napis – Cześć i Chwała Bohaterom Walk Za Ojczyznę oraz napis na tylnej części pomnika o treści „Społeczeństwo Stawisk”.

Informacja o wysokości kosztów związanych z wykonaniem zamierzonych prac w wysokości ok. 30 000,00 złotych została przekazana w 2016 r. do Wojewody Podlaskiego. Gmina posiada opracowany projekt rewitalizacji parku, w którym ujęty jest zakres prac renowacyjnych pomnika.

W czerwcu 2016 roku na terenie cmentarza rzymskokatolickiego w Stawiskach uległo zniszczeniu 13 sztuk starodrzewu. Drzewa wpisane były do rejestru zabytków decyzją z dnia 14.09.1987 r. W chwili obecnej, drzewa zgodnie z decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Łomży zostały usunięte.

Gmina wspierała zadania związane z ochroną zabytków niebędących własnością Gminy: W drugim półroczu 2014 roku uzyskano zezwolenie na wykonanie robót budowlanych polegających na wymianie posadzki z płytek ceramicznych i istniejących warstw konstrukcyjnych podłogi na nowe warstwy konstrukcyjne, z wykonaniem izolacji przeciwwilgociowej i cieplnej oraz na wykonanie instalacji ogrzewania podłogowego w warstwie jastrychu grzejnego i posadzki z płytek i płyt granitowych w budynku Kościoła w Stawiskach, wpisanego do rejestru zabytków, poprzedzone decyzją Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach budżetu na 2016 r – *ochrona zabytków i opieka nad zabytkami*, udzielił Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Antoniego w Stawiskach dotacji w wysokości 50 000,00 zł, przeznaczonej na pokrycie kosztów zadania pn. „Stawiski, kościół p.w. św. Antoniego Padewskiego (XVII w): prace remontowe - budowlane w nawie głównej (ustabilizowanie i naprawa spękań)”. Zgodnie z oświadczeniem beneficjenta całkowity koszt realizacji zadania wyniesie 61 925,76 zł.

Ponadto w kościele parafialnym p.w. Najświętszej Maryi Panny w Romanach dokonano remontu wnętrza Kościoła, tj. wymieniono posadzkę, wykonano malaturę, dokonano renowacji głównego ołtarza i ołtarzy bocznych. Prace zostały wykonane ze środków własnych Parafii.

Wykonano również prace remontowe Kościoła Parafialnego w Porytem. Podobnie, jak w Romanach, prace zostały wykonane ze środków własnych Parafii.

Reasumując należy stwierdzić, że *Program opieki nad zabytkami Gminy Stawski* realizowany jest na bieżąco w ramach posiadanych w budżecie oraz pozyskanych z innych źródeł środków finansowych.

Stawiski, dnia 22 grudnia 2016 r.